USTNA VPRAŠANJA IN POBUDE NA 24. SEJI OBČINSKEGA SVETA:

Matija Sitar Močnik– svetniška skupina SDS:

Naše mesto in celotna občina Kamnik sta v zadnjem obdobju priča izjemnemu investicijskemu ciklu. Uspešno zaključeni projekti, kot je sodobna Osnovna šola Frana Albrehta, večje število energetskih sanacij in sončnih elektrarn ter številne posodobitve prometne, kolesarske in komunalne infrastrukture jasno kažejo, da občina uspešno načrtuje, pridobiva sredstva in uresničuje zahtevne projekte, ki neposredno dvigujejo kakovost bivanja naših občank in občanov. Pohvaliti velja zagnanost občinske uprave in vseh sodelujočih pri uresničevanju tako obsežnih posegov v prostor.

Posebej spodbudno in pohvalno je tudi dejstvo, da je občina v preteklem obdobju veliko pozornosti in sredstev namenila prav področju primarnega zdravstva. Z vsemi energetskimi sanacijami, posodobitvami prostorov, širitvijo programov ter nabavo sodobne medicinske opreme v Zdravstvenem domu dr. Julija Polca Kamnik so se delovni pogoji za zdravstveno osebje občutno izboljšali, pacientom pa je zagotovljena še bolj kakovostna in dostopna oskrba.

Sam zdravstveni dom je z vsemi vlaganji postal sodobno in še bolj obiskano središče, naslednji naravni in ključni korak pa postaja ureditev njegove neposredne okolice – predvsem vprašanje mirujočega prometa. Varen, enostaven in dostopen parkirni prostor je izjemnega pomena prav za tiste, ki pomoč najbolj potrebujejo: starejše občane, gibalno ovirane osebe ter starše z majhnimi otroki. Projekt parkirne hiše je bil že večkrat prepoznan kot odlična in nujna rešitev, ki bi celostno zaokrožila dosedanje uspešne naložbe v zdravstveno infrastrukturo.

Z željo po seznanitvi članov občinskega sveta in širše kamniške javnosti z nadaljnjim razvojem tega pomembnega projekta občinski upravi zastavljam naslednja vprašanja:

1. Kako trenutno napreduje projekt izgradnje parkirne hiše pri zdravstvenem domu in v kateri fazi priprave se nahaja?
2. S kakšnimi ključnimi izzivi ali postopkovnimi ovirami (prostorskimi, tehničnimi, lastniškimi ali finančnimi) se projekt morebiti sooča v tem trenutku ter kako jih občina načrtuje premostiti?
3. Kakšni so okvirni načrti ter predvideni naslednji koraki občine glede časovnice in financiranja tega projekta v prihodnje?

Odgovor je pripravil dr. Mitja Pavliha, podsekretar – vodja Oddelka za urejanje prostora:

Na območju, ki je predmet OPPN, je predvidena umestitev načrtovane ureditve v prostor, zasnova projektnih rešitev in pogojev glede priključevanja objektov na gospodarsko javno infrastrukturo in grajeno javno dobro, rešitve in ukrepi za varovanje okolja naravnih virov in ohranjanje narave, rešitve in ukrepi za obrambo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, etapnost izvedbe prostorske ureditve, odstopanja od načrtovanih rešitev ter obveznosti investitorja.

Območje obdelave je opredeljeno kot planska enota KA-132, za katero je predvidena izdelava OPPN.

Podrobna namenska raba območja je opredeljena kot CU – osrednja območja centralnih dejavnosti.

Osnovne dejavnosti, ki so v območju predvidene, so: trgovske, oskrbne, storitvene, upravne, socialne, zdravstvene, vzgojno-izobraževalne, kulturne, verske in bivanje.

Območje OPPN obsega zemljišča s parcelnimi številkami: 1082/2, 1082/3, 1082/7, 1082/8, 1082/9, 1082/10, 1082/11, 1082/13, 1082/14, 1082/15, 1083/3, 1083/4, 1083/5, 1084/1, 1084/13, 1084/14, 1084/15, 1084/16, del 1086/2 vse k.o. 1911-k. o. Kamnik.

Približna velikost območja znaša 2,0 ha.

V območju obdelave se predvidi izvedba garažne hiše s pod- in nadzemnim delom ter ureditvijo javnega trga nad podzemnim delom garaže, vključno z izvedbo javnega pritličnega objekta, namenjenega storitvenim ter servisnim dejavnostim na severnem robu trga.

Za pridobitev projektne rešitve garažne hiše in javnega trga se predvidi izvedba javnega arhitekturnega natečaja.

S predlaganim odlokom se dopusti tudi izvedba nadzidave obstoječega objekta zdravstvenega doma.

Aleš Lipičnik – svetniška skupina Gibanja Svoboda:

Sistemsko onesnaženje vodnih virov in škoda, ki jo nosijo občani

1. Viri so stalno fekalno onesnaženi

Poročila Jamarskega kluba Kamnik že za leti 2023 in 2024 dokazujejo fekalno onesnaženje pritokov Kamniške Bistrice nad zajetjem Iverje. Leta 2024 so bile bakterije E. coli prisotne na vseh vzorčnih mestih, leta 2025 v vseh devetih preučenih pritokih. Potok pri nihalki in Konjski potok sta po meritvah zadnjih let fekalno onesnažena vedno, ne le občasno. Mejna vrednost E. coli za pitno vodo je 0.

2. Onesnaženje je človeškega izvora

Analiza izvora na Kamniški Bistrici pred zajetjem Iverje je pokazala, da gre za onesnaženje človeškega izvora, torej za odpadne vode iz greznic objektov na Veliki planini in v dolini Kamniške Bistrice. Na Veliki planini je okoli 150 objektov brez kanalizacije, ki služijo predvsem gospodarski dejavnosti. Vir onesnaženja je torej gospodarska dejavnost v zaledju vodnih virov.

3. Onesnažena voda priteka v zajetje

Vse meritve Jamarskega kluba Kamnik na Kamniški Bistrici tik pred zajetjem Iverje od leta 2023 so pokazale prisotnost E. coli, avgusta 2024 več kot 201 CFU/100 ml. Občina zatrjuje, da se voda pred zajetjem filtrira skozi 45 m zemljine in je zato varna. Zajetje Iverje pa se napaja z vodo, ki vanj priteče iz porečja Kamniške Bistrice, in ne more zbirati drugačne vode od tiste, ki vanj priteče. Kar pomeni, da Občina trdi, da iz stalno onesnaženih virov nastaja čista pitna voda. Česar ne podpre z meritvami, meritve vira namreč kažejo drugače. Poleg tega pa neodvisnih

meritev v zajetju ne dovoli. Komunalno podjetje Kamnik, ki upravlja občinsko infrastrukturo, Jamarskemu klubu Kamnik namreč vzorčenja v zajetju Iverje ni dovolilo.

4. Voda v vodovodu ne more biti čistejša od vira

Povejmo naravnost, brez zamegljevanja in sprenevedanja: viri zajetja Iverje so fekalno onesnaženi. Voda, ki iz zajetja priteče v vodovod, zato ne more biti drugačna.

5. Izmerjeno je le majhen del tega, kar je v vodi

E. coli in enterokoki se merijo kot indikatorski organizmi. Z njihovo prisotnostjo potrdimo fekalno onesnaženje, ki pa s seboj prinaša še celo vrsto drugih povzročiteljev bolezni, ki se rutinsko ne merijo: virusi (npr. norovirusi, rotavirusi, virus hepatitisa A) in paraziti (npr. Cryptosporidium in Giardia). E. coli in enterokoki zato niso edini škodljivi organizmi v fekalno onesnaženi vodi.

6. Kloriranje vode ne naredi čiste

1. Paraziti, odporni na klor. Oociste parazita Cryptosporidium so pri koncentracijah klora, ki se uporabljajo za pitno vodo, praktično odporne. Ciste parazita Giardia zahtevajo bistveno višje koncentracije in daljši čas delovanja, kot ju zagotavlja običajno kloriranje. Oba povzročata dolgotrajne prebavne okužbe.

2. Bakterije, odporne na klor. Bakterije, ki tvorijo spore (npr. Clostridium perfringens), in netuberkulozne mikobakterije (npr. Mycobacterium avium) so na klor bistveno bolj odporne od E. coli. Tudi nekateri virusi, npr. virus hepatitisa A, zahtevajo višje koncentracije klora kot bakterije.

3. Kemijsko onesnaženje ostane. Klor ne odstrani snovi iz odpadnih voda, kot so ostanki zdravil in hormonov. Z organsko snovjo iz onesnažene vode pa tvori stranske produkte dezinfekcije (trihalometani, halocetne kisline), ki so pri dolgotrajnem uživanju škodljivi zdravju. Bolj ko je vir onesnažen, več klora je potrebnega in več je teh snovi.

Klorirana voda iz fekalno onesnaženega vira zato ni enaka čisti vodi, tudi ko so izmerjene vrednosti E. coli in enterokokov skladne.

7. Občani nimajo izbire

Občani v resnici nimajo izbire. Neklorirana voda iz onesnaženega vira lahko vsebuje celoten nabor fekalnih povzročiteljev bolezni. Klorirana voda še vedno vsebuje tiste, ki so na klor odporni, in poleg njih še stranske produkte kloriranja. Neoporečne vode iz javnega vodovoda občani ne morejo dobiti v nobenem primeru.

8. Lasten sistem čiščenja je neizbežen

Občan, ki želi doma zagotoviti neoporečno pitno vodo, čemur je storitev oskrbe z vodo namenjena, je zato prisiljen v lasten sistem čiščenja: posebne filtre za pitno vodo, ki zadržijo delce in ciste parazitov ter z aktivnim ogljem odstranijo klor in stranske produkte kloriranja, ter UV dezinfekcijo, ki uniči tudi na klor odporne parazite, bakterije in viruse. Ta strošek ni stvar izbire, temveč edina pot do neoporečne vode.

9. Škoda za občane

Naložba v filtre in naprave za pripravo pitne vode znaša okoli 2.500 evrov za vsako gospodinjstvo, vzdrževanje (filtri in UV žarnica) pa okoli 350 evrov letno. Ob okoli 12.000 gospodinjstvih v občini to pomeni 30 milijonov evrov naložbe in 4,2 milijona evrov letnih stroškov vzdrževanja, v desetih letih skupaj 72 milijonov evrov oziroma povprečno 7,2 milijona evrov na leto. Za posamezno gospodinjstvo to v desetih letih pomeni 6.000 evrov oziroma povprečno 50 evrov na mesec.

Ti stroški nastajajo poleg cene vode, ki jo občani plačujejo Komunalnemu podjetju Kamnik in ki po cenah sodi med višje v Sloveniji. Cena vode je določena s predpostavko, da občani za to ceno dobijo neoporečno vodo. Ker je ne dobijo, plačujejo polno ceno za storitev, ki ni opravljena. Da pa je storitev taka, kot mora biti, morajo plačevati še 50 evrov mesečno za filtracijo, da storitev opravijo sami. To je najmanjši obseg škode, ki jo nosijo občani, saj ta del še ne vključuje stroškov zdravljenja posledic okužb in vseh ostalih posledic, med drugim tudi vpliva na vrednost nepremičnin, saj slab sloves kakovosti vode zmanjšuje interes za nakup nepremičnin v Kamniku in s tem njihovo vrednost.

Na nedavni okrogli mizi v Kamniku je bilo s strani udeleženke okrogle mize, sicer zdravnice, navedeno, da nekateri občani že pripravljajo odškodninske tožbe zaradi škodljivih posledic vode iz vodovoda za njihovo zdravje. Ob morebitnih uspešnih tožbah se postavlja vprašanje, ali bodo odškodnine znova plačali kar vsi občani iz občinskega proračuna, ali tisti, ki so kljub dolgoletnemu opozarjanju vztrajali pri nadaljevanju povzročanja škode in bi bili lahko za stanje osebno odgovorni.

10. Kdo ima korist in kdo nosi škodo

Občina rešitev odvajanja odpadnih voda z Velike planine načrtuje v roku desetih let, gospodarske dejavnosti v zaledju vodnih virov pa do takrat ne omejuje. Nasprotno, eno samo gospodarsko dejavnost selektivno financira: krije stroške delovanja turistično-informacijskega centra (TIC) in dokapitalizira družbo Velika planina d.o.o., za kar je ustanovila celo poseben proračunski sklad. Občina torej z denarjem občanov dodatno financira dejavnost, ki povzroča škodo, to škodo pa nato nosijo isti občani. Zato predpostavljam, da so koristi te gospodarske dejavnosti za 33.000 občanov večje od opisane škode v višini 72 milijonov evrov.

Vprašanje

Pričakujem strukturiran odgovor po točkah, kot so zapisane:

Zajetje in oskrba

1. Zakaj Komunalno podjetje Kamnik Jamarskemu klubu Kamnik ni dovolilo vzorčenja v zajetju Iverje?

Vzorčenje in kloriranje

2. Ali so termini vzorčenja v okviru notranjega nadzora in državnega monitoringa vnaprej znani Komunalnemu podjetju Kamnik? Kdo določa termine in koliko dni prej je upravljavec obveščen?

3. Prosim za dnevne evidence porabe dezinfekcijskega sredstva in izmerjene vrednosti prostega klora v omrežju za zadnjih 12 mesecev, z označenimi dnevi vzorčenja.

4. Ali in kako pogosto se voda iz zajetja Iverje preverja na viruse, na parazite Cryptosporidium in Giardia, na spore Clostridium perfringens ter na stranske produkte dezinfekcije (trihalometane)? Kakšni so bili rezultati v zadnjih petih letih?

Viri onesnaženja

5. Kdaj bodo dokončani pregledi vseh greznic na vodovarstvenem območju, kaj je bilo ugotovljeno pri neustreznih in kakšne so sankcije za neustreznost?

6. Koliko prijav je Občina Kamnik naredila, koliko kazni je bilo izrečenih in koliko objektov zaprtih do ureditve stanja?

Cena vode in škoda

7. Za koliko bo občina znižala ceno vode za obdobje, dokler občanom ne bo zagotovila neoporečne pitne vode, glede na to, da cena predpostavlja storitev, ki dejansko ni opravljena?

8. Kako bo občina občanom financirala sisteme za čiščenje pitne vode v gospodinjstvih za 10 let, kar znaša približno 6.000 evrov na gospodinjstvo?

9. Koliko znašajo letni prihodki občine iz gospodarske dejavnosti na Veliki planini in v dolini Kamniške Bistrice (takse, koncesije, najemnine) in kolikšna je ocenjena korist te dejavnosti za občane v primerjavi z že izračunano povzročeno škodo?

10. Koliko je občina v zadnjih petih letih namenila za stroške delovanja TIC in za dokapitalizacije družbe Velika planina d.o.o., in koliko v istem obdobju za zaščito vodnih virov pred onesnaženjem iz te gospodarske dejavnosti?

11. Kdo naj bi financiral izgradnjo kanalizacijskega omrežja na Veliki planini? Lastniki nepremičnin na Veliki planini ali vseh 33.000 občanov?

12. Kakšen znesek komunalnega prispevka so plačali lastniki nepremičnin na Veliki planini?

Odgovornost

13. Ali je občina seznanjena z napovedanimi odškodninskimi tožbami zaradi škode na zdravju, in ali ima Občina oziroma Komunalno podjetje Kamnik za tak primer zavarovano odgovornost?

14. Kdo bo v primeru uspešnih tožb plačal odškodnine: vsi občani iz proračuna, ali bo občina uveljavljala odgovornost do oseb, ki so kljub opozorilom dopuščale nadaljnje onesnaževanje vodnih virov ali jo z investicijami celo vzpodbujale?

Odgovor je pripravil Timotej Štritof, podsekretar – vodja Oddelka za gospodarske dejavnosti, gospodarske javne službe in finance:

Vprašanja, ki se nanašajo na tematiko oskrbe s pitno vodo bodo odgovorjena tekom poročanja oziroma razprave v posebni točki današnjega dnevnega reda. V zvezi z ostalimi vprašanji pa pojasnjujemo naslednje. Projekt evidentiranja oziroma popisovanja in pregleda greznic na območju Velike planine in doline Kamniške Bistrice še ni zaključen. Izsledki oziroma podatki bodo znani po zaključku projekta. Skladno s pojasnilom pristojnega ministrstva področje odvajanja odpadnih voda oziroma greznic urejata Zakon o oskrbi s pitno vodo ter odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode ter podrobneje Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, ki določata tehnične zahteve in prehodna obdobja za prilagoditev obstoječih ureditev. Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne vode v 43. členu določa, da je bilo do 31. 12. 2025 treba opustiti vse neskladno zgrajene pretočne greznice. Do tega datuma je bilo treba urediti odvajanje komunalnih odpadnih voda v vseh objektih, ki niso priključeni na javno kanalizacijo in kjer gradnja kanalizacije ni predvidena, imajo obstoječe pretočne greznice, ki niso zgrajene v skladu s predpisi, veljavnimi v času gradnje objekta, odvajajo komunalno odpadno vodo neposredno ali posredno v vode brez predhodnega čiščenja. Objekti z neskladno urejenim odvajanjem komunalnih odpadnih voda so tisti, za katere je bilo gradbeno dovoljenje pridobljeno po 14. 12. 2002 in imajo urejeno odvajanje preko pretočne greznice. Po tem datumu gradnja pretočnih greznic ni več dovoljena. Neskladno urejeno odvajanje komunalnih odpadnih voda imajo tudi objekti z gradbenim dovoljenjem pred 14. 12. 2002, ki nimajo urejenega odvajanja komunalnih odpadnih voda v skladu s takrat veljavnimi predpisi, kar pomeni, da obstoječa greznica ni izvedena skladno z gradbenim dovoljenjem, ali pa objekti komunalne odpadne vode odvajajo neposredno ali posredno v okolje.

V letu 2025 je Občina Kamnik iz naslova turistične takse z območij Velike planine in doline Kamniške Bistrice prejela 28.314,60 EUR. Od tega je prihodkov iz naslova turistične takse iz doline Kamniške Bistrice (vključno s Kamniškim sedlom) 7.956,80 EUR, iz naslova turistične takse z območja Velike planine pa 20.357,80 EUR.

Poraba sredstev za družbo Velika planina in Zavod za turizem in šport Kamnik je razvidna iz zaključnih računov proračuna Občine Kamnik, ki so objavljeni tako na spletni strani kot v Uradnem listu Republike Slovenije.

Plačilo odvoza grezničnih gošč z območja Velike planine po letih znaša:
- leto 2022: 18.568,65 EUR,
- leto 2023: 8.738,18 EUR,
- leto 2024: 10.984,49 EUR,
- leto 2025: 3.276,82 EUR,
- leto 2026: 7.653,58 EUR,

SKUPAJ: 49.221,72 EUR.

Investitor izgradnje javne infrastrukture je Občina Kamnik, sredstva se zagotovi v proračunu Občine Kamnik in/ali s pridobitvijo sredstev sofinanciranja, kadar je to mogoče. V zadnjih petih letih je bilo iz naslova plačila komunalnega prispevka na območju Velike planine zbranih 11.605 EUR. Komunalni prispevek je bil odmerjen za vse objekte na Veliki planini, kjer se je pridobivalo gradbeno dovoljenje, v večini primerov je šlo za nadomestne gradnje.